

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA WOBEC WYZWAŃ ŚRODOWISKOWYCH. NAUKA I MEDIA.

Uniwersyteckie Centrum Badań
nad Środowiskiem Przyrodniczym i Zrównoważonym Rozwojem

25.02.2016.

Krzysztof Kamieniecki

Dla społeczeństwa
wyzwaniem nie jest dalsze wykorzystanie
środowiska i jego zasobów dla rozwoju.

Jest nim poradzenie sobie z rozwojem
obecnych i przyszłych pokoleń
w sytuacji przekształconego środowiska.

W obecnej polityce dotyczącej środowiska i klimatu stosuje się cztery główne, powiązane ze sobą i komplementarne sposoby podejścia, które mogą być zmodyfikowane, by wesprzeć transformację w kierunku zielonej gospodarki.

Te cztery sposoby podejścia to:

- **łagodzenie skutków**
- **adaptacja**
- **unikanie**
- **odbudowa**

EKES – Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

zaleca szerokie rozumienie pojęcia społeczeństwa obywatelskiego, tak by odnosiło się ono do:

„wszelkich struktur organizacyjnych, których członkowie mają cele i obowiązki leżące w ogólnym interesie wszystkich”

W skład EKES wchodzi trzy grupy:

- pracodawców
- pracobiorców
- grupa przedstawicieli różnych zainteresowań

Siła społeczeństwa obywatelskiego rośnie,

gdy ma ono możliwość przeprowadzenia debat na tematy, które są istotne dla rozwoju.

Debaty prowadzone na różnych poziomach i gdy skład uczestników jest zróżnicowany

- **wzmacniają argumentację,**
- **wzbogacają dorobek i**
- **pozwalają na przeniesienie go na inne poziomy**

np. docieranie do rządzących.

Problemu

wejścia w proces gospodarki niskowęglowej w Polsce, związanej z konsekwentnym ograniczaniem wykorzystania węgla jako źródła energetycznego,
nie rozwiąże się poprzez dialog społeczny – pomiędzy związkami zawodowymi i pracodawcami.

Tylko społeczeństwo obywatelskie, a zatem **znacznie szersze forum uczestników dialogu**, może doprowadzić do porozumienia.

Odpowiedzialność społeczeństwa za środowisko jest czymś znacznie mocniejszym niż świadomość.

Jest to wzięcie na swoje barki **konieczności podjęcia działań**
i ich
uruchomienie.

O ile można powiedzieć, że wybór kierunku politycznego jest podyktowany celami politycznymi i stąd wynikają ich różnice, to nauka nie powinna być podporządkowana innemu celowi niż dotarcie do prawdy obiektywnej.

Społeczeństwo obywatelskie ma prawo zapytać o etyczny wymiar nauki w poszukiwaniu prawdy o świecie.

Innymi słowy pytać,
czy naukowcy posługują się ustalonymi zasadami, regulaminami wykonywania prac?

Warto w tym miejscu przytoczyć **wyniki badań** nad czasem potrzebnym, by dany wynalazek znalazł pełne zastosowanie mierzone czasem niezbędnym, by ¼ amerykańców go stosowała:

- elektryczność 46 lat = na przełomie XIX i XX wieku
- telefon 35 lat
- telefon komórkowy 13
- komputer 16
- internet 7

„Responsible Research and Innovation” .

Otwarty interaktywny proces,
w którym aktorzy społeczni i innowatorzy
stają się wzajemnie wrażliwi (reagującymi)
w celu akceptowania
etycznej, zrównoważonej i społecznej
celowości procesu innowacyjnego i jego rynkowych
wyników.

Społeczeństwo ma ograniczone możliwości bezpośredniej oceny wiarygodności nauki. Musi korzystać z "przekładów" lub pośredników.

Nauka świadoma tego, powinna być szczególnie bardziej etyczna, by nie dawać podstaw do manipulowania wynikami badań.

Język nauki –

komunikacja jej przedstawicieli ze społeczeństwem jest zatem ważnym elementem budowania wiarygodności nauki w społeczeństwie i przekonania o wartości badań.

Zacieśniła się sfera dowolności działań człowieka na Ziemi.

- **Jedną z przyczyn jest przyrost ludności.**
- **Drugą bez wątpienia są występujące coraz silniej ograniczenia środowiskowe rozwoju.**
- **Trzecią – utrzymująca się ciągle obawa przed wybuchem globalnego konfliktu.**

Nauka nie wyprowadzi mieszkańców na inną planetę.

Rośnie szansa by ludzkość dostrzegła swą przyszłość w zrównoważonym rozwoju.

Dyskusja?

Zapraszam

K.Kamieniecki